V évfolyam. 1912. augusztus hó 24. 31. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre — — — — — 10
Fél évre — — — — — 5
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr MARTON ADOLF.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. — Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Eláruszitás Jánosháza és vidéke részére
Schlesinger Rudolf fakereskedőnél
JÁNOSHÁZA.

Hatschek szabadalma a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga. Igen fontos! Minden Eternit-lap
„ETERNIT"
szóval van megjelölve. Szivoskedjék mindig határozottan
HATSCHEK-FÉLE
ETERNIT-palát kérni.
Magyarországi központ:
ETERNIT MŰVEK : Hatschek Lajos
Budapest, VI. Andrássy-ut 33. szám.

Báró Korányi Sándor professzor „Falusi ház"-a.*)

Mesteri kézzel rajzolta meg Korányi a T. E. K. O. B.-nak f. évi március 3-án tartott alakuló közgyülésén a tuberkulózis ellen folytatott védekezésünknek képét. Néhány művészi vonással csoportositotta az egyik oldalon a leküzdendő nehézségeket, a másik oldalon a rendelkezésünkre álló gyakorló fegyvereket. Kemény, kérlelhetetlen logikája és érzelgéstől ment igazságszeretete rámutatott nemcsak arra, hogy fegyvereink elégtelenek, hanem arra is, hogy azoknak használatában sulyos taktikai hibákat követünk el.

Midőn szanatoriumokba küldjük a gyógyithatatlan betegeket, ugy járunk el, mint a csatatéren az oktalan orvos, ki a kötözőtérre szállitandó sebesültek közül a legsulyosabban sérülteket választja ki. Megtelnek a tábori kórházak olyanokkal, akiken a sebész csak nagy ritkán tud segiteni, ellenben százával pusztulnak el a könnyebben sérültek, kik megmenekülhettek volna, ha marad számukra hely a kórházban és kellő időben részesülnek orvosi segélyben.

Mindnyájan, kik hallgatták a mestert, éreztük fejtegetésének lesujtó igazságát. A szanatoriumok utján évenként megmentettünk néhány embert a pusztulásnak indult ezerek közül, a dispensaireknek szerény anyagi eszközeivel némileg korlátoztuk a baj tovaterjedését és enyhitettük az általa okozott nyomort. Azonban eddig még meg sem közelitettük a bajnak forrását, pedig mig ezt be nem tömjük, az országot a pusztitó kórságból kigyógyitani nem fogjuk.

Mint mikor a sötétben botorkáló vándornak a fölcikázzó villám megmutatja az eddig hasztalan keresett utat, ugy hatott rám a zseniális ötlet: A falut kell először megmentenünk! Hisz a faluból táplálkozik a város, a faluból ered a feles embermateria a városba és amig a falusi lakosság körében nem sikerült elfojtani a gümőkórt, addig a városban is gyakori fog maradni. Épitsük fel a falusi házat! Célunkat az eddiginél egyenesebb és gyorsabb uton érhetjük el.

Korányinak eszméje Behringnek ismeretes tételén és Bang állatorvos tapasztalatain alapul. Valóban a fényes eredménnyel járó Bang-féle eljárásnak helyességét ép oly kevéssé lehet kétségbe vonni, mint valamely minden részletében logikus és tetszés szerint megismételhető laboratoriumi bizonyitó erejét.

Azonban valahányszor egy jól sikerült laboratoriumi kisérletet a gyakorlati életben megismételni szándékozunk, figyelnünk kell arra, vajjon a gyakorlati életnek viszonyai nem különböznek-e nagyban a laboratoriumi kisérlet körülményeitől? Mert ez esetben ez elért végeredmények is nagyon eltérők lesznek. Ha a szarvasmarha-istállóban végrehajtott eljárást az emberi társadalomban akarjuk megismételni, hasonlóan óvatossággal kell élnünk.

Mikep járt el Bang? A beteg teheneket »kimustrálta« (azaz leölette). A tuberkulinra nem reagáló, tehát nem fertőzött teheneket elkülönitette a reagáló, azaz fertőzött tehenektől. Végül a fertőzött teheneknek borjait egynapos korukban a nem fertőzött tehenek mellé állitotta.

Ha az emberorvos lépésről-lépésre követhetné a dán állatorvost, egy-két emberöltő után a gümőkór hazánknak statisztikájában jelentéktelen szerepet játszanék.

Azonban arra gondolni sem lehet, hogy minden tuberkulinra reagáló szülőnek ujszülött gyermekét a falusi házba vigyük. Hisz a legtöbb felnőtt ember reagál a tuberkulinra! Ezért szoritja meg Korányi ajánlatában a felveendő gyermekek számát a következő módon: A falusi házba gyüjteném össze azokat a gyermekeket, akiket tüdővészes betegnek környezetében egészségesnek találtam.

Korányi eljárása tehát lényegesen különböznék Bangétól, aki mar az egynapos borjut elválasztja a tuberkulin iránt érzékeny apaállattól. — Korányi ugyanis csak a tüdővészes betegnek környezetében élő gyermeket akarja a falusi házban elhelyezni, ahol a betegnek elhalálozásáig maradjanak. »Ehhez átlag 1 év, sokszor ennél jóval kevesebb, máskor, valószinüleg ritkán, jóval hosszabb idő kellene«. E szavakból kiderült, hogy Korányi a sulyos, a halálos véghez közeledő tüdővészeseknek gyermekeire gondol.

Ámde ezen gyermekeknek nagy része már fertőzött. Igy például a szombathelyi erdei iskolának azon növendékei, akiknek szüleinél a köpetben gümőkórbacillust találtam, ugyszólván kivétel nélkül reagáltak Pirquet-re. A Korányi idézte Cohn-féle vizsgálatok szerint a tüdővészes családtaggal együtt élő ifjabb gyermekeknek körülbelül 67 százaléka, idősb gyermekeknek 90 százaléka már fertőzött, tuberkulinérzékenysége fokozott. Már pedig »amily elrejtett, épen oly veszedelmekkel járó ez a tuberkulin érzékenység. Az az ember, akinek érzékenysége a tuberkulózis bacilusokkal szemben nagy, a tüdővészre diszponáit«.

Kedvezőbb eredmények elérése végett a következő eljárásra lehetne gondolni:

A sulyos betegnek környezetéből csak azokat a gyermekeket vegyük fel, akik Pirquetre még nem reagálnak.

*) Megjelent a »Gyermekvédelem«-ben. (Szerk.)

Továbbá fogadjuk be a tüdővésznek kezdeti szakában levő szülőknek nem reagáló gyermekeit. Azon szülőkét is, akiknek gyér köpetében még nincs bacillus, de akiknek tüdejében az orvosi vizsgálat »aktiv« gümőkóros folyamatot állapit meg. A betegsegélyző pénztárak keretébe tartozó és az orvosoknál sürün megforduló munkásosztálynál az ily kezdődő »csucshurutok« rendszerint elég korán vétetnek észre.

Azonban, ha ezt akarjuk tenni, akkor módositanunk kell Korányinak azt a számitását, hogy a falusi házban a gyermekek átlag csak egy évig fognak tartózkodni

A szombathelyi dispensaireben jelentkezett betegek közül csak azok haltak meg egy éven belül, akik a tüdővésznek előrehaladott szakában kerültek gondozásba. Legtöbbször azonban 2—3 évig éltek azok is, akiknek köpetében már az első megjelenésük alkalmával lehetett gümőkór bacillust találni, akiknél tehát a dispensaireben való megjelenésük korántsem jelzi a betegség kezdetét. Sőt néhányan élnek még ma is azok közül, kik öt év előtt jelentkeztek bacillus tartalmu köpettel.

Még egy körülményre vagyok bátor utalni. A falusi népben erős a családtagoknak egymáshoz való ragaszkodása, néha a megnyilatkozása az érzelmeiknek kifejezésében gyakorlatlan emberek között ritka és nehézkes.

Aki a falusi néppel sürübben érintkezik, tudja, hogy ugyancsak nehezen sikerül majd a szülőket arra birni, hogy évekre megváljanak gyermekeiktől. Még a keresetképteleneknél, a nyomorban vergődőknél is makacs ellenállásra fogunk akadni. Lemondani a családi életnek legigazibb örömérol, a gyermekekkel való együttélésről oly áldozat, melyre csak magas értelmiség és nagy fegyelmezettség képesiti a szülőket.

A Bang-féle ideális eredményü eljárásnak az emberi társadalomban való megismétlése legyőzhetlen akadályba ütközik mindenekelőtt a »punctum soliens«-ben az ujszülött gyermeket nem távolithatjuk el a fertőzött környezetből. De ezenkivül még számos mellékkörülmény károsan fog hatni a végeredményre. Némi megfontolás után be fogjuk látni, hogy ez uton megközelitjük ugyan a tüdővész forrásait, de teljesen betömni nem fogjuk.

Nem kételkedem, hogy a falusi ház igen hatásos fegyvere a tüdővész elleni küzdelemnek és a nemzet hálával tartozik annak a széles látkörü és mély tudományu férfiunak, akinek elméjében ez az eszme megfogamzott. De a döntő ütközetet ezzel a fegyverrel sem fogjuk megnyerhetni, ha csak egy pillanatra is megfeledkezünk kipróbált, hatalmas fegyvertársainkról. Ezek: a nép műveltségének és gazdasági jólétének emelése.

Szándékosan tettem a műveltség emelését az első helyre. Működési körömben számos vagyonos, sőt gazdag község lakosságát pusztitja a tüdővész.

A nagyvárosokban a tulzsufolt munkásnegyedeknek nyomorgó lakói közül szedi a legtöbb áldozatát. Ha azt kutatjuk, hogy a tüdővész terjedésének szempontjából melyik az a közös ártalom, mely a jól táplálkozó, a szabad levegőn mozgó falusi népet ép ugy sujtja, mint a nagyvárosoknak mindenben szükölködő proletárját, ugy arra a nem épen uj eredményre jutunk, hogy ez csakis a lakás lehet.

Az városi proletár keserü kényszerüségből, a jómódu földmives megrögzött szokásból egész családjával egyetlen egy, többé-kevésbbé szük szobában lakik.

Ez a falusi ház melegágya a jómódu falusi gazdacsaládok tuberkulózisának.

Ezt a falusi házat kell reformálnunk és lakóját megtanitani arra, hogy mikép kell benne ésszerüen lakni.

Ez a legegyenesebb ut, melyen haladnunk kell, hogy megmentsük a sorvadástól a falusi népnek szine-javát, a nemzet életének tartalék erejét.

És ezen a hosszu, de el nem kerülhető uton az első lépés: a falusi népnek az eddiginél megfelelőbb oktatása. *Dr. Feldmann Bódog.*

A műtörténelmi kiállitás.

Munkában az igazgatóság.

A vasmegyei műtörténelmi kiállitásra serényen folynak az előkészületek. Az ország minden része, de a külföld is ritka érdeklődéssel viseltetik a maga nemében páratlan emlékgyüjtemény iránt, amely tudvalevően szeptember havában, 22 ikén nyilik meg.

A kulturpalota tágas és nagy helyiségeit már előkészitik a nagy munkához, a szekrények már majd nem készen várják elhelyezésüket. Különböző szekrényben külön képosztály, fegyver-, textil-, ékszer és butorosztály lesz s külön osztály egyéb tárgyaknak.

A kulturpalota tüzrendészeti szempontból történt megvizsgálása és az ezt követő sürgős intézkedések teljes biztonságot nyujtanak a kiállitott tárgyaknak. A felülvizsgálásra hivatott bizottság hétfőn megvizsgálta a helyiségeket és kifejezte azt a reményt is, hogy a kiállitás megnyitásáig a Kisfaludy-utcai betonhid gyalogjárója elkészül s igy akadálytalanul le onnyolitható lesz a nagy forgalom, amely eddig láthatóan ott naponta elönti a vidéket.

Tudvalevően nagy gondot okozott a kiállitás rendezőségének a biztositás kérdése, melyben végül ugy döntött, hogy felhivja a kiállitókat, sziveskedjenek saját tárgyaik biztositási diját viselni. Máris jelentkezett kiállitó, aki hajlandó erre az áldozatra. Végh Gyula bozsoki földbirtokos, igazgatósági tag, aki jelentékeny összeggel szerepel a kiállitás érték-listáján, lefizette a biztositási diját, neje pedig, Wimpfen Amália grófnő 100 koronát adott a kiállitás céljaira.

Fontos kérdés a rendezésben a vasuti kedvezményes jegyek kérdése, amely ugyszólván egymagában biztosithatja a ritka kiállitás nagy sikerét. A déli vasut igazgatósága már megadta a féláru kedvezményt a tanulók, illetve iskolák számára, most az elnökség megpróbálja ennek a kedvezménynek a kiterjesztését is keresztülvinni. — Az államvasut még nem intézte el a kedvezményt kérő kérvényt, de valószinű, hogy az összes vonalakon mindenki számára megadják a félárujegy kedvezményét ebből az alkalomból.

Érdekes, hogy a külföldön is sok helyütt foglalkoznak a vasmegyei történelmi gyüjteménnyel. A mult héten Weimarban műtörténelmi kongresszust tartottak s ezen a kongresszuson szóbakerült a vasmegyei kiállitásnak oda küldött plakátja, maga a kiállitás és az igazgatóság elismerésre érdemes nagy munkája. A kongresszusról meleghangu üdvözletet küldtek Mike Kálmán birónak, a kiállitás ügyvezető igazgatójának.

A Királyhágón és a két Vaskapun át.

V.

Őrvaralján jó háromnegyed órai vajakozás után előállott a vonatunk. Négy személykocsiból, meg valami öt teherkocsiból állott. Hatalmas mozdony volt éléje kapcsolva, de a kerekei oly alacsonyak, hogy a rábatöltésen dolgozó kubikus taligájának majdnem nagyobb a kereke. Ilyen tipusu gépet még sohasem láttam.

Beszálltunk.

Az oláh elem itt ujra jelentkezett. Olyan lármát és tülekedést fejtett ki a beszállásnál, mintha valamely csatarohamot rendező indián csapat csapott volna csataorditást. A pipások a nem-dohányzók szakasza ellen vivta a leggyilkosabb ütromot. Ugy látszik, a nem-dohányzók szakasza leküzdhetetlen ingerrel van a dohányzókra széles ez országban. Nem dohányzóban a legtöbb éppen a dohányos utas s ott füstölnek és köpködnek a legnagyobb élvezettel.

Szegény kalauz alig győzött igazságot tenni. Beszélt, kiabált, orditott, integetett, hadonászott; hiába. Szent Péternek nincs annyi menyköve, mint amennyit közibük kivántam hamarjában. Akkor aztán hirtelen csönd lett. Hát ez mi volt? Csekélység az egész. A kalauz ötön-haton hirtelen akkorát pöndöritett, hogy csak ugy röpültek bele. Erre lett rend. Ugy látszik ez értelmes oláh beszéd volt. Mire valamennyi oláh bedüllt a kocsikba, a vonat is megindult. Egy hatalmas kanyarulattal elhagytuk a Sztrigy völgyét s a Sztrigy balparti mellékfolyója a Rin Mare mellett kanyarodott jobbra egy hatalmas sziklatörésen át be Hátszegnek.

A vonat lassan halad, a vasut folyton nagyon erős emelkedést mutat. Egy darabon köves kopár a táj, majd kavicsossá válik. Előttünk emelkedik néhány kilométerre az állandóan havas tetejü Retyesát. A vasut ezalatt átcsapott a Farkasdin patak völgyébe. Mire egész közelébe értünk volna a Retyezátnak, olyan vihar kerekedett hirtelen felette, hogy nem lehetett többé látni.

»Gőzölög a Pálinkás bácsi feje« — jegyezte meg egyik utitársam. »Az itteni oláh

nép — folytatta — ezt a hegyet Pálinkás bácsinak hívja.«

Nem tudom mire jellemző és találó ez a név: a kapóra-e, vagy az adóra? Lehet, hogy az »éhes disznó makkal álmodik.«

Elértünk Várhelyre, amelynek közelében van a hajdani dák főváros, Sarmisegethusa romja, egy nagyra törő, de műveltebb népbe ütköző nép tragédiájának a nyoma. Itt Várhelyen vonatunknak a mozdonyát nem csekély csudálkozásomra hátulra kapcsoltak.

A vonat utja eddig is nagyon meredek volt, Várhelytől azonban egyre meredekebb lett s egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy roppant merész emelkedésen a jobb hegyoldalon kapaszkodik, prüszkölve, zakatol, nyög a mozdony, halad a vonat. A bal oldalon pár méternyire a pályatesttől 100—200 méter mély szakadék. A mozdony hatalmasan működik, mégis alig jut előbbre, olyan meredek a vasut.

De nini, mi az? A sinpár közepén fekete vonal kigyózik fölfele; itt fogaskeréken megyünk fölfelé! A kocsiközökön lepillantok a sinek közé: csakugyan ugy van. Roppant erős fogak nyugosznak vasgerendákon. Ezen fogakba kapaszkodva tud csak a vonat fölhaladni. Haladni? Mászni! Azt a roppant erős mozdonyt majd szét veti a gép, ugy erőlködik, dobálódik jobbra-balra, mintha utolsó tusáját vívná.

»Csak meg ne alljon« veti át a szomszéd kocsiból egy utas. »A napokban egy óránál tovább álltunk, mig tovább tudott mozdulni.

Na végre! Állomást értünk. Zajkány. Jöttünk vagy hat kilometert Zajkányig fogaskeréken.

Alig jut egy kis lélegzethez a mozdony, már indulunk tovább. Hát még mindig nincs vége a fogaskereknek? Nincs?? Még csak ezután következett a le mulass! A legelső kocsi állandóan fönt járt magasan a fejünk felett, a mozdony pedig mélyen lent utánunk. A kéménye felett néztünk el. A mozdony alig mozdul. Irtózatosakat próbál magan lökni. A füst vastagon, szikrával tele ömlik ki a kéményen. Szinte robbanik, amint nagysokára egyet-egyet tud köhinteni. Nem tudtam, mit nézzek. A mozdonynak ezt a rettenetes erőlködését-e, az ut meredekségét, vagy azt a borzasztóan szép tájat, amin keresztül haladtunk. Jobbról a meredek hegyoldal, amelybe üreget, bevájást lopott a mérnöki tudomány a vasut számára. Balról a mindig nagyobb, rettenetesebb szakadék. A szakadék szélén húzódik az országut. A rajta menő kocsi akkorának látszik, mint egy kicsi gyerek játék-kocsi. Majd gyorsabban kezd a kócsiut is hozzánk emelkedni.

Egyszerre megkönnyebbül a teher, a mozdony élénkebben zakatol, a kocsiut alattunk 20—25 méternyire húzódik. Nemsokára megállunk. Lent a kocsiut mentén, a völgyben 8—10 ház. Az egyik háznál felém terjegetve mutogatva rohan be az ajtón egy férfi. Asszony szalad ki a házból. Majd összecsapva a kezüket, arcukat tenyerükbe rejtve futnak be a szobába. Bizonyosan összetévesztettek valakivel ilyen messziről.

(Folyt. kövj.) *Sztrokay Lajos.*

HIREK.

Személyi hír. Erdődy Sándor gróf szerdan városunkba érkezett, honnét naponta automobilon vadászatra rándul a birtokaira.

A király 82 éves. Urunk királyunk f. hó 18 án töltötte be 82-ik évét. Az egész országban megünnepelték ezt az évfordulót, a templomokban hálaadó istenitiszteletet tartottak és lakomákat adtak az ország urai. A király maga Ischlben szerényen ünnepelt unokái köreben. Városunk és járásunk összes templomaiban fohászkodott a királyok királyához a hűséges magyar nép: Tartsd meg Isten a királyt!

Primicia. Csütörtökön mondta Nagy János premontrei tanár a jánosházai kath. templomban első miséjét, Kornfeind Vince plébános és Zimich Mihály káplán segédletével. A templomot zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. Délben Nagy Sándor vendégszerető házánál fényes ebéd volt a felszentelt pap tiszteletére. Felköszöntőben nem volt hiány. Nagy János Keszthelyre megy tanárnak.

Beiratások. A helybeli izr. iskolában szeptember 1-én és 2-án lesznek a beiratások. Az előadás pedig már 3 án megkezdődik.

Országos vásár. Pénteken, augusztus hó 23 án volt helyben az István-napi országos vásár, amely csak gyéren volt látogatva az iparosok és kereskedők nagy szomorúságára. Marhafelhajtás nagy volt, de vevő nem akadt.

Tanitók érdeke. A tanitók szolgálati idejének beszámitása tekintetében eddig a legnagyobb bizonytalanságban voltunk; pedig ez a kérdés valóságos tengelye a fizetésrendezésnek. Sok érdemes, a munkában kiváló tanitó megbocsülését az 1893. év előtti szolgálati időnek beszámitása. Ugyanis örömmel töltheti el a tanitókat, hogy a közoktatásügyi miniszternek sikerült megnyernie a pénzügyi kormányt a tanitói érdekek számára. Jól forrásból arról értesülünk, hogy az 1893 év előtti szolgálat beszámitásának akadályait sikerült egészen elháritani.

Elhunyt főpásztor. Samassa József egri érsek 88 éves korában végelgyengülés következtében meghalt. Az igazi nemzeti főpapok közé tartozott. Mint főpap róla tudjuk, hogy elsősorban embernek és magyarnak és csak azután kivánt papnak számittatni. Kiváló tulajdonsága volt mint főpapnak »kellő időben tudott hallgatni és félrevonulni, kellő időben tudott cselekedni és közbelépni is.« Egyháza érdekében ha arra került sor és nemzete érdekében, ha nemzetiségeiben hitének élt, szolgálta el.

Uj ezüstkoronások. Az osztrák-magyar bank közelebbről bevonja a mostani 10 koronás bankjegyeket s helyettük egyszerübb rajzu, de azért nehezebben utánozható uj bankjegyeket bocsát ki. Az utóbbi időben gyakorta ismétlődő hamisitások meggátlása késztette erre a bank kormányzó-tanácsát.

Lelencgyermekek temetése. A m. kir. belügyminiszter átiratban kérte a hgprimást, hogy a püspöki kar az elhagyott és államilag gondozott gyermekek ingyenes temetéséről gondoskodjék. A püspöki karnak április hó 25-én megtartott értekezletén ez ügyben hozott határozata alapján a püspökök most fölhivják egyházmegyéik papságát, hogy az ilyen gyermek temetésénél stóladijat ne szedjenek.

Szülők figyelmébe. Miután tudjuk azt, hogy a gimnaziumi és polgáriiskolai ifjuságnak idegen városban való tanittatása a szülőknek nagy költségbe kerül, elhatároztuk, hogy szeptembertől kezdődőleg ugy a fiuk, mint a leányok tanitását elvállaljuk. Hogy azonban a szükséges helyiségről, beiratásokról stb-ről még idejekorán intézkedhessünk, kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeiket minél előbb az alulirottnál (röm. kath. iskola) előjegyeztetni sziveskedjenek, ahol bővebb felvilágositást is nyerhetnek. A vállalkozók nevében: *Király János*, tanitó. — A jelentkezőket további intézkedésig szivességből a szerkesztőség tudomásul veszi.

A körtés mérlegek hitelesitése. A kereskedelmi miniszter a mult évben kibocsátott rendelettel kimondta, hogy a körtés mérlegek csak 1912. évi junius hó 30-ig hitelesithetők. Ez időponton tul nem. E korlátozást most a miniszter megszüntette, elrendelvén, hogy a körtés mérlegeket az állami mértékhitelesitő hivatalok hitelesitésre, ha egyébként a föltételeknek megfelelnek, ezen tul is elfogadják.

Cziráky-emlékmű Győrött. A Rábaszabályozó Társulat elhatározta, hogy néhai Cziráky Béla gróf társulati elnök emlékezetére a Rabának a Kisdunába való torkolásánál vasbeton emlékoszlopot emel és arra a volt elnök relief mellképét helyezi. Az emlékmű felállitásához szükséges terület megszerzését és parkirozását Győr városának közönsége vállalta el.

Répceszentgyörgyről irják lapunknak, hogy gróf Mikes János megyéspüspök nagy boldogasszony magasztos ünnepén 482 hivőnek szolgáltatta ki a bérmálást. Méltóságának kiséretében voltak: herceg Hohenlohe Károly nagyszebeni és Orbán János székelykeresztúri plébánosok mint vendégei és az udvari papok. A község határán csikós ruhába öltözött banderisták várták a püspököt, a diszkapunál pedig Czigly István szép szavakkal üdvözülte. Az egyházi ünnepség után a püspök mint kegyur és földesur a község elöljáróit fogadta és ő adta a kastely parkjában a hatalmas hársfa alatt a fényes ebédet, amelyen a már emlitett vendégeken kivül megjelentek: dr. Boda János c. kanonok, püspöki irodaigazgató, Varga János szertartó, Kapui Károly vámoscsaládi és Osztovics József ölbői plébános, Tuboly Lajos főszolgabiró, Bezerédj Dénes, Guary Miklós kamarás, Okolicsányi Dénes, dr. Maróthy László, Maróthy Győző, Ambrus József répceszentgyörgyi, Kulcsár Ferenc pósfai és Góczán Sándor szelestei tanitók, dr. Nagy Károly orvos, Leitgeb József körjegyző, Varga György répceszentgyörgyi plébános és Bozzay Boldizsár uradalmi intéző.

A népfölkeléket a honvédelmi miniszter a vármegye alispáni hivatala utján arról értesitette, hogy az évenkint kötelező népfölkelési időszaki jelentkezéseket az idén nem tartják meg.

A Hasznos Mulattató cimű jelesen szerkesztett ifjusági képeslapot, mely már 40 év óta kedvelt lapja ifjuságunknak és amely havonkint kétszer jelenik meg érdekes melléklettel (szerkeszti Budapesten Dolinay Gyula, ára egész évre 8, félévre 4 korona) most, az iskolaév kezdetén melegen ajánljuk a szülők, tanitók, tanulók és iskolai könyvtárak figyelmébe.

Államsegély a kiállitásnak. A kultuszminiszter a mütörténelmi kiállitás költségeinek fedezéséhez 4000 K államsegélyt utalványozott ki.

Egyházkerületi közgyülés Győrött. A ág. h. ev. egyházkerületi közgyülés Győrött mint már jelentettük, lehetőleg fényes ünnepséggel fog megtartatni. Aug. hó 26-án d. e. 11 órakor fogadják a vasuton Gyurátz Ferenc püspököt, 27 én d. u. 3 óra 47 perckor lesz dr. Berzsenyi Jenő kerületi felügyelő érkezése és fogadása a vasutnál, onnan bevonulás a székházba. Aug. 27 én este 7 órakor gyámintézeti ünnep és diszgyülés a templomban. Aug. 28 án d. e. 9 órakor istentisztelet és a felügyelő beiktatása, d. u. 1 órakor közebéd a Royal-szállóban. Aug. 29 én d. e. 8 órakor az egyházkerület közgyülésének folytatása a Szeretetház nagytermében.

Szerkesztői üzenetek.

Spectator Keszthely. Nem azonos. A jó izlésü, intelligens közönség különben is boykottálja, mert mi boykottáljuk azokat, kik vele érintkeznek.

É. Helyben. Volt tudomásunk azon (5 ezer koronás kölcsön iránti) kérvényről. Résen voltunk, ha megszavazzák, rendkivüli kiadás jelent volna meg s mi vezércikkezünk róla. Igy tárgytalan.

A Ferenc József tudomány-egyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasitására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhirü különlegességek:

Kolozsvári KÁTRÁNY SZAPPAN

(teljesen kiszoritotta a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN Kolozsvári chrom szappan.

BŐRKIÜTÉS-VISZKETEG ELLEN Kolozsvári kén szappan.

Szeplő, májfolt stb. Koloszvári borax

arctisztátlanság ellen: szappan

HAJHULLÁS ELLEN Kolozsvári Petrol szappan.

Ezenkivül egész sora a világhirü gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszertárban és drogéria-üzletben kapható. Ismertetőt készséggel küld:

Kolozsvári Heinrich József gyógyszappangyár r. t. Kolozsvárott.

Berger

fényképészeti műterme

: JÁNOSHÁZÁN :

Dr. Figuli-féle házban.

Készit: személy, csoport és gyermekfelvételeket művészies kivitelben

Életnagyságu képeket

brom, platin, pastel vagy olajfestéssel.

Elsőrendü minőség! Olcsó árak!

Felvételek borus időben is sikerrel eszközöltetnek.

Gróf Erdődy Sándor erdészeti hivatala.

ÉRTESITÉS.

Az dorfai als erdő dukai szélén

1 ürm.³ tölgyforgács 2 korona 50 fill.

Váltható minden kedd és pénteken.

Urodalmi erdőhivatal Jánosháza.

Épittetők figyelmébe!

Alulirottak a n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy állandóan nagy raktárt tartunk

cementlapokból,

mindenféle szinben, épugy cementhidakból is. Elvállalunk cementkutépitést. — Jutányosan számitunk minden e szakmába vágó munkát. **A közönség bizalommal fordulhat hozzánk!**

Költségvetéssel bárkinek készséggel szolgálunk!

Perendi és Kiss

épitési vállalkozók, képesitett kőmives-mesterek, Jánosháza

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemü könyvnyomdájában, Celldömölkön.